

บทที่ 2

บริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทยจำกัด

2.1 ประวัติความเป็นมาของบริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทยจำกัด

ปี พ.ศ. 2491 เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 สิ้นสุดลง สายการบินระหว่างประเทศที่ต้องการกลับมาทำการบินสู่ประเทศไทยซึ่งเป็นประตูสู่ภูมิภาคเอเชียและทวีปต่างๆ อีกครั้งเพื่อประกอบธุรกิจการขนส่งทางอากาศได้ร่วมกันขออนุมัติจัดตั้ง “บริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทยจำกัด” (Aeronautical Radio Of Siam Ltd. หรือ AEROSIAM) ขึ้นเพื่อให้บริการควบคุมจราจรทางอากาศและสื่อสารการบิน ต่อมาเมื่อรัฐบาลมีความพร้อมที่จะดำเนินกิจการดังกล่าวเอง จึงได้ขอซื้อหุ้นคืนจากสายการบินเมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ. 2506 และได้เปลี่ยนชื่อภาษาอังกฤษเป็น Aeronautical Radio Of Thailand Ltd. หรือ AEROTHAI ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากรัฐบาลได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการกิจข้างต้นว่าเกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศชาติพร้อมทั้งได้อนุญาตให้สายการบินที่มีเที่ยวบินประจำมายังไทยเข้าร่วมเป็นผู้ถือหุ้นด้วย ตั้งแต่นั้นมาบริษัทฯ จึงมีสถานะเป็นรัฐวิสาหกิจที่มีรูปแบบการดำเนินงานในรูปบริษัทจำกัดสังกัดกระทรวงคมนาคม แต่เนื่องจากทางบริษัทฯ มีข้อผูกพันในฐานะที่ปฏิบัติงานในนามของรัฐบาลซึ่งเป็นภาคีสมาชิกขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (International Civil Aviation Organization หรือ ICAO) บริษัทฯ จึงต้องดำเนินการแบบไม่หวังผลกำไรในการให้บริการภาคความปลอดภัย กล่าวคือ หากบริษัทฯ มีรายได้มากกว่าค่าใช้จ่าย ทางบริษัทฯ จะจ่ายคืนให้แก่สายการบินผู้ถือหุ้นส่วนในกรณีที่บริษัทฯ มีรายได้น้อยกว่าค่าใช้จ่าย บริษัทฯ ก็จะเรียกเก็บเพิ่มจากสายการบินผู้ถือหุ้นเช่นกัน โดยหลักเกณฑ์ดังกล่าวจะเฉลี่ยตามจำนวนหน่วยบินที่แต่ละสายการบินใช้บริการในงวดนั้นๆ

จากผลงานที่ผ่านมา และการมีโอกาสนขยายขอบข่ายงานอย่างต่อเนื่อง รัฐบาลจึงได้มอบหมายงานบริการต่างๆ ที่ท่าอากาศยานสากลส่วนภูมิภาคคือ เชียงใหม่ หาดใหญ่และภูเก็ต ให้บริษัทฯ ดำเนินการแทนกรมการบินพาณิชย์ เมื่อวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2531 และวันที่ 16 กรกฎาคม พ.ศ. 2531 ตามลำดับ ซึ่งนับเป็นจุดเริ่มต้นของการดำเนินการตามนโยบายของกระทรวงคมนาคมในการรวบรวมงานควบคุมการบินไว้ที่องค์การหลักเพียงองค์การเดียว จากเดิมที่มีหลายหน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบ ทั้งนี้ก็เพื่อต้องการลดความซ้ำซ้อน และก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพในการบริหารและพัฒนางานให้เป็นระบบ และสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน และ

เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2536 รัฐบาลได้สานต่อนโยบายโดยมอบหมายให้บริษัทฯ รับผิดชอบงานที่ทำอากาศยานกรุงเทพ แทนการทำอากาศยานแห่งประเทศไทย ต่อมาเมื่อวันที่ 11 เมษายน และ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2539 บริษัทการบินกรุงเทพจำกัดได้มอบงานที่ทำอากาศยานสุโขทัยและสมุย ให้ดำเนินการแทนตามลำดับ

นอกจากการพัฒนาภายในประเทศแล้ว บริษัทฯ ยังมีนโยบายที่จะให้ความร่วมมือกับต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียงในการพัฒนาบริการควบคุมการจราจรทางอากาศ เพื่อส่งเสริมและรองรับความเจริญเติบโตของกิจการการบินในระดับภูมิภาคโดยส่วนรวม ในระหว่างปี พ.ศ. 2518-2537 องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศได้มอบหมายให้บริษัทฯ รับผิดชอบน่านฟ้าบางส่วนเหนือทะเลจีนใต้ ซึ่งเป็นพื้นที่ของเวียดนาม (ในช่วงสงครามเวียดนาม) จนกระทั่งเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2537 เวียดนามมีความพร้อมในการดำเนินการเอง บริษัทฯ จึงได้มอบพื้นที่บางส่วนคืนให้ นอกจากนั้น วันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2536 ทางบริษัทฯ ยังได้รับมอบหมายจากกัมพูชาโดยความเห็นชอบจากองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศให้รับผิดชอบให้บริการควบคุมการบินในบริเวณน่านเหนือกัมพูชา (ณ ความสูงตั้งแต่ 19,500 ฟุตขึ้นไป) จนกระทั่งปัจจุบัน

เมื่อวันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2541 ทางรัฐบาลได้มอบหมายให้บริษัทฯ รับบริการด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการบินที่ทำอากาศยานทั่วประเทศจากกรมการบินพาณิชย์มาปฏิบัติงานแทน ทั้งนี้เป็นผลมาจากนโยบายของกระทรวงคมนาคมและเพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 ที่มุ่งเน้นการพัฒนาเพื่อผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการขนส่งทางอากาศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการต่างๆ บริเวณท่าอากาศยานให้ได้มาตรฐานสากล

การรับปฏิบัติงานนี้ส่งผลให้บริษัทฯ ปฏิบัติงานในฐานะ “หน่วยงานควบคุมการบินแห่งชาติ” มีหน้าที่หลักในการพัฒนางานทรัพยากรบุคคล และเทคโนโลยีให้มีมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ

ท่าอากาศยานต่างๆ ที่บริษัทฯ รับงานมาปฏิบัติงานแทน ประกอบด้วย

1. หัวหิน	2. ชุมพรธานี	3. พิษณุโลก
4. อุบลราชธานี	5. เชียงราย	6. สุราษฎร์ธานี
7. นครศรีธรรมราช	8. ขอนแก่น	9. แม่ฮ่องสอน
10. ลำปาง	11. นราธิวาส	12. สกลนคร
11. แม่สอด	14. ระนอง	15. น่าน

16. แพร์	17. ตรัง	18. ตาก
19. นครพนม	20. ปัตตานี	21. เลย
22. บุรีรัมย์	23. นครราชสีมา	24. ชุมพร
25. ร้อยเอ็ด	26. กระบี่	27. เพชรบูรณ์

และท่าอากาศยานอื่นๆ ที่จะเปิดบริการการบินในอนาคต

2.2 ข้อมูลทั่วไปของบริษัทฯ

บริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทยจำกัด มีชื่อภาษาอังกฤษว่า Aeronautical Radio Of Thailand Ltd. หรือ AEROTHAI ได้จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2491 โดยมีทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ 660 ล้านบาท แบ่งออกเป็น หุ้นสามัญจำนวน 6.6 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้ หุ้นละ 100 บาท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบกิจการให้บริการควบคุมจราจรทางอากาศ

ในปี พ.ศ.2506 รัฐบาลไทยได้ซื้อหุ้นส่วนใหญ่คืนจากบริษัทสายการบิน จึงทำให้บริษัทฯ มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงคมนาคม นับแต่นั้นมา โดยมีผู้ถือหุ้น 61 ราย (ข้อมูลปี พ.ศ. 2539) ประกอบด้วย

1. กระทรวงการคลัง	2. Asiana Airlines
3. Aeroflot Russian International Airlines	4. Air France
5. Air India	6. Air Lanka
7. Air Macau	8. All Nippon Airways
9. Air New Zealand	10. Alitalia
11. British Airways	12. Biman Bangladesh Airlines
13. Bangkok Airways Co., Ltd.	14. China Airlines
15. Air China	16. Canadian Airlines
17. Cargolux Airlines International S.A.	18. Cathay Pacific Airways
19. China Southern Airlines	20. Lufthansa German Airlines
21. Durk Air	22. Ethiopian Airlines
23. EVA Airways Corp.	24. Federal Express Corp.
25. Finnair	26. Gulf Air
27. Garuda Indonesia	28. Hong Kong Dragon Airlines
29. India Airlines	30. Japan Airlines

31. Kuwait Airways	32. Korean Airlines
33. KLM Royal Dutch Airlines	34. Lao Aviation
35. Lauda Air	36. Lot Polish Airlines
37. LTU International Airways	38. Myanmar Airways
International
39. Malaysia Airlines	40. Egypt Air
41. Nippon Cargo Airlines	42. Northwest Airlines
43. Olympic Airways	44. Orient Express Air
45. Philippine Airlines	46. Pelangi Air
47. Pakistan International Airlines	48. Qantas Airways
49. Royal Air Cambodge	50. Royal Brunei Airlines
51. ALIA-The Royal Jordanian Airlines	52. Royal Nepal Airlines
53. Scandinavian Airlines	54. Singapore Airlines
55. Silk Air	56. Saudi Arabian Airlines
57. Swiss Air	58. Thai Airways International
Public Co., Ltd.
59. Turkish Airline	61. United Airlines
60. Emirates	

2.2.1 วัตถุประสงค์ของบริษัทฯ

1. เพื่อให้การจราจรทางอากาศดำเนินไปด้วยความปลอดภัย สะดวก รวดเร็ว และเป็นระเบียบ รวมทั้งให้บริการสื่อสารการบินดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อให้บริการเกี่ยวเนื่องสามารถตอบสนองของความต้องการของผู้ประกอบการขนส่งทางอากาศ และผู้ประกอบการอื่นๆ ทั้งภายในและต่างประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.2 ภารกิจหลักของบริษัทฯ

1. บริการควบคุมจราจรทางอากาศตามเส้นทางบิน ซึ่งเป็นการควบคุมจัดการบินและแจ้งข่าวสาร ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์เพื่อให้เครื่องบินถึงที่หมายด้วยความปลอดภัย สะดวก และรวดเร็ว พร้อมทั้งให้ความร่วมมือในการค้นหาและช่วยเหลืออากาศยานที่ประสบอุบัติเหตุ
2. บริการสื่อสารการบิน ซึ่งเป็นการรับ-ส่ง และถ่ายทอดข่าวแผนการบิน ข่าวกำหนดการบิน ข่าวอากาศการบิน และข่าวอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติการบิน โดยเป็นศูนย์สื่อสารการ

บินหลักศูนย์หนึ่งในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก นอกจากนี้ยังให้บริการการเดินทางอากาศ โดยจัดทำแผนการบินตรวจสอบข้อมูลจากแหล่งข่าว และออกข่าวประกาศนักบิน

3. บริการวิทยุเครื่องช่วยการเดินอากาศ ซึ่งเป็นบริการอุปกรณ์เครื่องช่วยในการนำอากาศยานขึ้น-ลงจอดบริเวณท่าอากาศยานโดยบอกทิศทาง ระยะทาง และนำอากาศยานร่องลงจอด ซึ่งต้องมีการติดตามเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาระบบให้มีความทันสมัย มีประสิทธิภาพสูงสุดอย่างต่อเนื่อง

4. บริการเกี่ยวเนื่องกับการบิน บริการด้านนี้เกิดจากประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญในด้านการให้บริการควบคุมจราจรทางอากาศ สื่อสารการบิน เครื่องช่วยการเดินอากาศ และวิศวกรรม จึงมีการริเริ่มเปิดตลาดกับหน่วยงานในประเทศและนานาชาติ ประกอบด้วย บริการออกแบบ ผลิต ติดตั้ง ซ่อมบำรุง จัดหาและวางระบบอุปกรณ์ที่ใช้ในกิจการการบิน บริการออกแบบพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ระบบงานต่างๆ รวมถึงการจัดฝึกอบรมพัฒนาบุคลากร และการเป็นที่ปรึกษา

2.2.3 นโยบายในการดำเนินงาน

1. ดำเนินการตามภาระหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพตลอด 24 ชั่วโมงทุกวัน
2. ให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางหลักของการควบคุมจราจรทางอากาศและสื่อสารการบินระหว่างประเทศ
3. ให้บริการด้านบริการเกี่ยวเนื่องอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามความต้องการของผู้ใช้บริการ รวมทั้งขยายบริการภายในประเทศและต่างประเทศ
4. ดำเนินการด้านการควบคุมจราจรทางอากาศและสื่อสารการบินภายในประเทศและในเขตที่ได้รับมอบหมาย โดยไม่แสวงหากำไร
5. เพิ่มการเข้าไปมีบทบาทในแผนงานและกิจกรรมขององค์การระหว่างประเทศ โดยเฉพาะองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ
6. ให้การสนับสนุนประเทศอื่นในภูมิภาคนี้เพื่อพัฒนาการจราจรทางอากาศมิให้มีอุปสรรคต่อการเติบโตทางการบินของประเทศไทย
7. พัฒนาด้านการจราจรทางอากาศและสื่อสารการบินให้สามารถรองรับการเติบโตของกิจการบินในภูมิภาคนี้ได้ตลอดเวลา
8. พัฒนาด้าน CNS/ATM เพื่อเป็นผู้นำในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก
9. ให้ความพร้อมที่จะรับงานของท่าอากาศยานสากลกรุงเทพฯ แห่งที่ 2 (หนองงูเห่า)

10. ส่งเสริมการบินของอากาศยานส่วนบุคคลซึ่งกำลังเติบโตขึ้นเรื่อยๆ
11. ส่งเสริมงานด้านวิจัยและพัฒนา
12. ส่งเสริมและพัฒนาองค์การสู่ระบบธุรกิจมากขึ้น เพื่อเพิ่มศักยภาพในการพัฒนา
กิจกรรมทางเศรษฐกิจ
13. ร่วมธุรกิจกับองค์การและหน่วยงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อการขยาย
การให้บริการในเชิงธุรกิจ
14. ดำเนินการให้สามารถพึ่งตนเองได้
15. สรรหาและพัฒนาบุคลากรให้มีขีดความสามารถสูงขึ้น และทันกับการเปลี่ยนแปลง
ของสภาวะแวดล้อม โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีและการบริหาร
16. พัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพเพื่อเป็นพลังในการพัฒนาองค์การและสังคม
17. สนับสนุนทางด้านสวัสดิการพนักงานและการกีฬา
18. ยึดถือและปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาล

